

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern
9. april 2018

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensen Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk

Dato
9. april 2018
Sagsnummer
17-022727

Jens Johannes Steffensen
Bousøvej 15
6900 Skjern

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
**Bousøvej 15,
6900 Skjern**

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Produktion af slagtesvin, IE-Brug
19a m.fl., Bovsø By, Stauning
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Karsten F. Tinning, Ringkøbing-Skjern Kommune

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Jens Johannes Steffensen Bousøvej 15, 6900 Skjern
Bedriftens adresse	Bousøvej 15, 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent	SvineRådgivningen Birk Centerpark 24 7400 Herning v. Heidi B. Wentzlau Fastnet telefon: 70-151200 Mobil: 30-704057 E-mail: hbw@sraad.dk
Bedriftens matrikelnumre	19a Bovsø By, Stauning
	19f Bovsø By, Stauning
	325 Østermørsken, Stauning
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	12357036/1000374095/57816
Ejendomsnummer	7600028800
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af §12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	99.935 ver. 2 downloadet d. 30/1-18 + Scenarieberegning skema 105.640

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Smågrise (7,5-30 kg)	5.946	25,94		
Slagtesvin (30-98 kg)	6.214	136,93		
Slagtesvin (30-113 kg)			7.500	215,18
I alt		162,87		215,18
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende stald 1		Ca. 350*		Ca. 350*
Eksisterende stald 2		Ca. 460*		Ca. 460*
Eksisterende stald 3		Ca. 1.650*		Ca. 1.650*
Eksisterende gyllebeholder	200		200	
Eksisterende gyllebeholder	900		900	
Eksisterende gyllebeholder	2.800		2.800	
I alt		Ca. 2.460		Ca. 2.460

*Opmålt på orthofoto

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Foderkor. (gram fosfor/FE)
Eksisterende stald 1							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1.125	32,28	30	113	300	4,63
Eksisterende stald 2							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1.200	34,43	30	113	320	4,63
Eksisterende stald 3							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	5.175	148,47	30	113	1.380	4,63
I alt		7.500	215,18	30	113	2.000	4,63

Indholdsfortegnelse

Stamblad:.....	2
Oplysninger om husdyrbruget:.....	3
Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift.....	4
1. Meddelelse af miljøgodkendelse	8
Baggrund og kort resumé	8
Afgørelsen	8
2. Vilkår for miljøgodkendelsen	10
Generelt	10
Uheld og risici.....	10
Årsproduktion.....	10
Foder	11
Staldanlæg	11
Gyllehåndtering	11
Spildevand, restvand og saftafløb	11
Oplag af olie og medicin	12
Affald	12
Skadedyr	12
Lugt	12
Støjkluder.....	12
Lys.....	13
Støv	13
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	13
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	13
Ophør.....	14
3. Formalia	15
Lovgrundlag	15
Høring og offentliggørelse	15
Klagevejledning	15
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering.....	16
Bilag 1: Miljøredegørelsen	19
1.1 Projektets omfang:	19
1.2 Ikke teknisk resumé	19
1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning	20
1.4 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen	20
1.5 Oplysninger om opbevaringsanlæg	24

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern
9. april 2018

1.6 Beregninger på anlæg	25
1.7 Oplysninger om gødning	28
1.8 Opbevaringskapacitet	29
1.9 BAT (Bedst tilgængelige teknik)	30
Bilag 2: Miljøvurderingen	33
Vurdering af husdyrbrugets anlæg	33
Lokalisering	33
Generelle afstandskrav	33
Beskyttelseslinjer	33
Placering i landskabet	33
Indretning	33
Dyrehold/Produktion	33
BAT-Bedste tilgængelige teknik	33
IE-husdyrbrug	35
Alternative løsninger	37
Ophør	38
Drift	38
Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	39
Håndtering og opbevaring af affald	39
Håndtering af unormale driftssituationer og uheld	39
Egenkontrol	39
Naboforhold	40
Lugt	40
Støj	40
Lys	40
Fluer og skadedyr	41
Støv	41
Transport	41
Ammoniakpåvirkning	41
Generel ammoniakreduktion	42
Ammoniak påvirkning af natur	42
Bilag IV-arter	45
Husdyrbrugets arealer	46
Konklusion	46
Bilag 3: Støv og støjkilder	47
Bilag 4: Afløbsforhold	48
Bilag 5: Beredskabsplan	49

Bilag 6: Natur.....

Bilag 7: Kultur.....

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen.
Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra
Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 5. juli 2017 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, Skjern.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget uden arealer, en udvidelse **fra** 5.946 smågrise (7,50 – 30 kg) og 6.214 slagtesvin (30 – 98 kg) svarende til 162,87 DE **til** 7.500 slagtesvin (30-113 kg) svarende til 215,18 DE. Der opføres ikke nyt byggeri i forbindelse med udvidelsen.

Der anvendes følgende virkemidler til reducere udledninger af ammoniak og fosfor:

- Foderkorrektion (4,63 gram fosfor/FE)
- Telt på gyllebeholder på 2.800 m³

Det bemærkes, at der den 21. februar 2007 er givet Landzonetilladelse til etablering af gyllebeholder. I tilladelsen, er der krav om telt på beholderen.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 19a Bovsø By, Stauning beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden arealer og omfatter en udvidelse i husdyrholdet **fra** 5.946 smågrise (7,50 – 30 kg) og 6.214 slagtesvin (30 – 98 kg) svarende til 162,87 DE **til** 7.500 slagtesvin (30-113 kg) svarende til 215,18 DE.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 99.935, version 2, downloadet den 30. januar 2018 & Scenarieberegning skema 105.640.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Bousøvej 15, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af

byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet. Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i 3. Formalia.
- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Ved manglende overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Uheld og risici

- 6) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 7) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112. Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 8) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Årsproduktion

- 9) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

- 10) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af 7.500 slagtesvin (30-113 kg) svarende til 215,18 DE.
- 11) Der må ikke på noget tidspunkt være flere end i alt 2.000 slagtesvin på stald.

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 215,18 DE ikke overskrides.

Foder

- 12) Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin pr. år skal være mindre end 4.798,5 kg P pr. år.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning for korrektion af fosfor jf. gældende normtal for husdyrgødning:

$$(((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afg. vægt} - \text{indg.vægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})).$$

- 13) Samtlige af husdyrbrugets slagtesvin skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentation for indholdet af P ab dyr pr år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Staldanlæg

- 14) Staldanlæg skal være etableret som beskrevet på side 4 "staldanlæg med dyr, ansøgt drift".

Gyllehåndtering

- 15) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.

Spildevand, restvand og saftfløb

- 16) Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
- 17) Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftfløb, skal altid være i driftsklar stand.

- 18) Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
- 19) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

Oplag af olie og medicin

- 20) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 21) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 22) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Affald

- 23) Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

Skadedyr

- 24) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 25) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Lugt

- 26) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støjklider

- 27) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier, angivet i nedenstående tabel, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag Kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
---	---	--------------------	--------------------------------------

55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
----------	----------	----------	----------

- 28) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes. Støjmålingen skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Lys

- 29) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 30) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støv

- 31) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 32) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 33) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen. Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 34) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.
- 35) Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug". Miljøledelse skal være implementeret på husdyrbruget senest den 15. februar 2021.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 36) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer, opbevaringsaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 37) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er

overholdt. Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

Ophør

- 38) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.
- 39) Senest 4 uger efter driftsophør af IE-husdyrbruget skal dette anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune med et oplæg til vurdering efter §38 k, stk.1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering for menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.
- 40) Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 256 af 21. marts 2017 (Husdyrbrugloven) (*Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006*).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 211 af 28. februar 2017 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15. november 2016 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 121 af 26. januar 2017 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 7. juli til den 28. juli 2017 hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 9. februar til den 23. marts 2018, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 9. april 2018 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 7. maj 2018.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager, via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk, eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7254 1101, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern
9. april 2018

En godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der den 1. august 2017 har en gyldig tilladelse, der ikke er bortfaldet efter de hidtidige regler, bortfalder først hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt.

Da denne godkendelse er afgjort efter 1. august 2017 gives der en 6-årig udnyttelsesfrist i henhold til ny lovgivning (§48 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) mod den 2-årige udnyttelsesfrist jævnfør hidtidige regler.

Det generelle krav om kontinuitet i udnyttelsen medfører desuden, at i en godkendelse der efterfølgende ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når der har været en produktion svarende til mindst 25 pct. af det godkendte.

Revurderingen vil blive frafaldet, såfremt husdyrbruget lever op til krav om totaldeposition for ammoniak og ellers vil revurderingen alene omfatte dette forhold.

Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug skal godkendelsen uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Jens Johannes Steffensen, Bousøvej 15, 6900 Skjern

Konsulent:

- SvineRådgivningen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning v. Heidi B. Wentzlau, e-mail: hbw@sraad.dk

+ Interessenter

Ejere af nærmeste ejendomme inden for konsekvenszonen på 635,3 meter:

Bousøvej 11

6900 Skjern

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern
9. april 2018

Bousøvej 13	6900 Skjern
Bousøvej 15	6900 Skjern
Bousøvej 17	6900 Skjern
Bousøvej 7	6900 Skjern
Bousøvej 8	6900 Skjern
Stauningvej 48B	6900 Skjern
Stauningvej 50	6900 Skjern
Sønderbykærvej 11	6900 Skjern
Sønderbykærvej 6	6900 Skjern
Stauningvej 33	6900 Skjern

Ejer af arealer der grænser op til ejendommen

- Sønderbykærvej 9, 6900 Skjern

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- SvineRådgivningen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning v. Heidi B. Wentzlau, e-mail: hbw@sraad.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1: Miljøreddegørelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 99.935, version 2, downloadet den 30-1-2018 + scenarieberegning skema 105.640.

1.1 Projektets omfang:

Tidligere godkendelser:

Ringkøbing-Skjern kommune har den 21. februar 2007 er givet Landzonetilladelse til etablering af gyllebeholder. I tilladelsen, er der krav om telt på beholderen.

Projektets omfang

Ansøger ønsker at ændre gældende produktionstilladelse **fra** 5.946 smågrise fra 7,5 - 30 kg og 6.214 slagtesvin fra 30 - 98 kg, i alt 162,87 DE **til** 7.500 slagtesvin fra 30 - 113 kg, svarende til 215,18 DE.

Der ønskes en ændring af FRATS produktion til produktion af slagtesvin i eksisterende stalde.

1.2 Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker at ændre gældende produktionstilladelse **fra** 5.946 smågrise fra 7,5 - 30 kg og 6.214 slagtesvin **fra** 30 - 98 kg svarende til 162,87 DE **til** 7.500 slagtesvin fra 30 - 113 kg, svarende til 215,18 DE.

Der ønskes en ændring af FRATS produktion til produktion af slagtesvin i eksisterende stalde. Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på bedriften, ved fuld udnyttelse af staldenes kapacitet.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet for BAT opnås ved bundtypen i staldene samt en type 2 korrektion på fosfor.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal stipladser
Eksisterende stald 1						
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	892	3,89	7,5	30	137
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	932	20,54	30	98	248
Eksisterende stald 2						
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	950	4,14	7,5	30	146
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	994	21,9	30	98	265
Eksisterende stald 3						
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	4.104	17,90	7,5	30	631
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	4.288	94,49	30	98	1.143
I alt			162,87		-	

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Der henvises til oversigt side 4 "Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift".

1.4 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er enkeltbeboelse på Bousøvej 8, beliggende ca. 360 m V for anlægget.

Nærmeste samlede bebyggelse er Stauning ca. 700 m SV for ejendommen, hvor også Stauning Strand sommerhusområde er beliggende, der er nærmeste byzone til ejendommen.

Faste afstandskrav

Der bygges ikke nyt i forbindelse med udvidelsen.

Afstande er målt fra nærmeste stald eller gyllebeholder.

Ikke almene forsyningsanlæg (vand) [25m]: > 25 m

Almene forsyningsanlæg (vand) [50m]: > 50 m

Vandløb, dræn og søer [15m]: > 15 m

Offentlig vej [15m]: < 15 m fra eksisterende stalde til Bousøvej

Privat fællesvej [15m]: > 15 m

Levnedsmiddelvirksomhed [25]: > 25 m

Beboelser på samme ejendom [15m]: < 15 m, fra eksisterende stalde

Naboskel [30m]: > 30 m

Nabobeboelse <50 m [50]: > 50 m, nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bousøvej 8

Landskab og planforhold

Nærmeste §3 beskyttet natur nær ejendommen er hedeområde, beliggende ca. 1.200 m NØ for ejendommen. Nærmeste kategori 2 natur er registreret ved Dejbjerg Plantage ca. 3.800 m mod NØ og nærmeste kategori 1 natur (habitatområde) er beliggende mod SV, cirka 1.700 m fra anlægget.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes primært til lys, fodringsanlæg, og ventilation. Ejendommens årlige elforbrug til produktionen forventes at stige fra ca. 120.000 kWh til cirka 150.000 kWh efter udvidelsen (Normtal).

Der forbruges ca. 4.500 liter fyringsolie samt 20.000 liter dieselolie i nudriften, hvilket ikke ændres i ansøgt drift.

Vandforbrug

Stald og stuehus forsynes med vand fra Stauning Vandværk. Der forbruges cirka 5.500 m³ årligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen. Det årlige vandforbrug forventes ikke at ændre sig væsentligt efter udvidelsen.

Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand.

Forbruget af vand til markvanding udgør uændret 78.000 m³ per år.

Støj

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året.

Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt kører mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

Fluer og skadedyr

General beskrivelse skadedyr

Rottebekæmpelse sker jf. gældende lovgivning. Fluer bekæmpes ved udsætning af rovfluer i stalden. Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald.

Beskrivelse af gener fra fluer

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Rottebekæmpelse ifølge gældende lovgivning, der er lavet aftale med firma herom. Det tilsigtes at holde ejendommen ryddelig og fri for foderspild så tiltrækningen af og levevilkårene for rotter mindskes.

Støv

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstår støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der vil således ikke være støvgener i lokalområdet.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn, kemikalier o.lign.

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (til)	Lastbil	20	25
Slagtedyr	Lastbil	30	35
Døde dyr	Lastbil	52	52
Eget korn	15 t (traktor)	80	80
Korn	30 t (Lastbil)	0	7
Sojaskrå	Lastbil	12	15
Mineraler	Lastbil	7	8
Diverse	Lastbil	4	5
Gylle	25 tons (Traktor)	140	175
Transporter i alt		345	402

Herudover forekommer traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde som ikke vil påvirkes af udvidelsen.

Affald og kemikalier

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler eller anden egnet beholder på fast og tæt underlag med opstøbning således evt. udslip ikke ledes ud på jord.

Affaldsopgørelse.

Tabel for fast affald

ISAG kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Container	Kommunal affaldsordning
23.00	Ikke forbrændingseget	Maskinhus	Genbrugsplads
50.00	Papir/pap	Maskinhus	Papirindsamling
51.00	Glas	Maskinhus	Genbrugsplads
52.00	Plast	Maskinhus	Genbrugsplads
52.00	Heraf PVC	Maskinhus	Genbrugsplads

Tabel for olie- og kemikalier

EAK Kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelses metode
13 02 03 00	Spildolie	Tromler	Genbrugsplads
18 02 01 00	Kanyler	I besætningsområde	Genbrugsplads
02 01 09 00	Kemikalier	Kemikalierum	Genbrugsplads
20 01 18 00	Medicin (flasker)	I besætningsområde	Genbrugsplads
02 01 02 00	Døde dyr	Under kadaverkappe	DAKA

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA.

Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit 1 gang i ugen. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Egenkontrol

Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, - således årlige tilsyn med anlæggene og styringer. Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

- Der udføres 10 årlige beholderkontroller.
- Der føres logbog over flydelag og samlebrønde ved dræn omkring gylletanke.
- Registrering af medicinforbrug.
- Opgørelse over antal døde og foderforbrug.

Risici

Der er udarbejdet en beredskabsplan

Opbevaring af foder og ensilage

Der fodres med hjemmeblandet vådfoder i besætningen.

1.5 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder		Gyllebeholder		Gyllebeholder	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	x	x	x	x	x	x
Lagerandel flydende i procent	5	5	23	23	72	72
Lagerandel fast i procent	0	0	0	0	0	0
Opbevarings- kapacitet	200 tons	200 tons	900 tons	900 tons	2.800 tons	2.800 tons
Overdækning barriere	Nej	Nej	Nej	Nej	Telt	Telt
Fast overdækning	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja

1.6 Beregninger på anlæg

Ammoniaktab (scenarieregning skema 105.640)

Det bemærkes, at Ringkøbing-Skjern kommune har foretaget scenarieregningen af ammoniak pga. at ansøgningen ikke var korrigeret for at der i nudriften var telt på gyllebeholderen på 2.800 m³.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-382,39 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1640,00
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	937,20
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	201,39
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2778,59 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	3041,04 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-262,45 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Stald 3	SvSm01	167,61	134,54	33,08	19,73%	0,00	0,00	8,89	125,64
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI02	1588,76	1265,98	322,78	20,32%	0,00	0,00	49,59	1216,39
		2513,79	1995,39	518,41	20,62%	0,00	0,00	78,16	1917,22
Stald 1	SvSm01	36,43	29,24	7,19	19,73%	0,00	0,00	1,93	27,31
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI02	345,32	275,16	70,16	20,32%	0,00	0,00	10,78	264,38
		546,48	433,78	112,70	20,62%	0,00	0,00	16,99	416,79
Stald 2	SvSm01	38,80	31,14	7,66	19,73%	0,00	0,00	2,06	29,08
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI02	368,29	293,47	74,82	20,32%	0,00	0,00	11,50	281,97
		582,91	462,70	120,21	20,62%	0,00	0,00	18,12	444,57
Sum	Nudrift	2545,21	2029,53	515,69		0,00	0,00	84,75	1944,77
	Ansøgt	3643,18	2891,87	751,32		0,00	0,00	113,27	2778,58

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern
9. april 2018

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
Stald 3	SvSm01	0,03	7,02
		0,00	0,00
	SvSI02	0,35	12,87
		0,35	12,91
Stald 1	SvSm01	0,03	7,02
		0,00	0,00
	SvSI02	0,35	12,87
		0,35	12,91
Stald 2	SvSm01	0,03	7,02
		0,00	0,00
	SvSI02	0,35	12,87
		0,35	12,91

* Ammoniaktab pr. produktionsenhed er ikke type 1 og type 2 korrigeret.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

Staldnavn	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Stald 3	Ingen data				
Stald 1	Ingen data				
Stald 2	Ingen data				

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænningsvægt	Effekt foderoptimering
Stald 3	SvSI02	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,63	0,00	0,00	0,00
Stald 1	SvSI02	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,63	0,00	0,00	0,00
Stald 2	SvSI02	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,63	0,00	0,00	0,00

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lager navn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Gyllebeholder 200 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
Gyllebeholder 900 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
Gyllebeholder 2800 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Overdækning fast	50,00%	0,00	85,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	113,00

Påvirkning af natur

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Habitatområde	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0
53 hede	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	0,0	0,1
57 hede	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0

Lugt

Samlet resultat af lugtgeneberegning

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Rørkrogen 14	0	FMK	146,46	139,63	146,46	139,63	744,03	Ja	Ja
+ Bousøvej 8	0	NY	149,60	131,39	149,60	131,39	408,48	Ja	Ja
+ Kirkebyvej 2	0	NY	332,36	287,96	332,36	287,96	769,61	Ja	Ja
+ Bovsø By, Stauning	0	FMK	463,14	441,55	463,14	441,55	690,37	Ja	Ja

Forklaring til tabel "Samlet resultat af lugtberegning".

I tabellen vises geneafstanden til den stald, der begrænser produktionen mest. For at lette overskueligheden er der tilføjet en farve til linjen, der viser begrænsningen til det indtastede nabopunkt. I oversigten prioriteres staldene i følgende rækkefølge rød, gul, hvid, grøn. Således er der aldrig røde, gule eller hvide linjer gemt, hvis linjen er markeret med grøn.

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation.

Hvid: Stalden er ikke bortscreenet, men genekriterie er overholdt.

Grøn: Afstanden til nabo er så stor, at alle stalde er bortscreenet.

+ Tryk på "plus" for at få det fulde overblik over de beregnede geneafstande til et udpeget nabopunkt. Når tabellen er foldet ud, vil staldene blive listet i en rækkefølge, således at den stald der er tættest på nabopunktet listes først, og stalden der er længst væk, listes sidst.

Bebyggelsestyper

Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

Samlet bebyggelse

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Lugtemission fra produktionen

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern 9. april 2018

Nedenfor ses forudsætningerne til den beregnede lugtemission med værdierne LE og OU. Hvis der er anført en lugtreducerende teknologi på stald, vil dette fremgå af "effekt af teknologi", og det samlede output for LE og OU ses under "faktisk lugt[LE][OU]". Under tabellen fremgår den vejledende konsekvenszone. Bemærk at den beregnede værdi for vejledende konsekvenszone for pelsdyr ikke er retvisende, da konsekvenszonen beregnes på grundlag af LE, og pelsdyr har ikke normal for LE.

Ansøgt drift

Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Stald 3	SvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI02	5175	1380	98,67	0	14.800,50	29.601,00	0,00	14.800,50	29.601,00
Stald 1	SvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI02	1125	300	21,45	0	3.217,50	6.435,00	0,00	3.217,50	6.435,00
Stald 2	SvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	SvSI02	1200	320	22,88	0	3.432,00	6.864,00	0,00	3.432,00	6.864,00
SUM	-	7500	2000	143,00	-	21.450,00	42.900,00	-	21.450,00	42.900,00

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 21.450,00^{0,6} = 635,30$ meter

1.7 Oplysninger om gødning Gødningsregnskab (Ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	20226,30	4775,65	75,00	0,00	215,17
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	20226,30	4775,65	0	215,17
Total	20226,30	4775,65	0	215,17

1.8 Opbevaringskapacitet

Opbevaringsbehov.

SvineRådgivningen

Ejer:	Jens Steffensen
Adresse:	Bousøvej 15, 6900 Skjern

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	0		0,0		0	
farestald	0				0	
smågrise	0	#DIV/0!	0,0	0,938	0	
slagtesvin	7500		215,2	1,121	4.289	19,9
i alt			215,2		4.289	19,9
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					3.217	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,5	
smågrise		
ind	ud	korrektion
7,5	30	0,94

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
30	113	1,12

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 28-10-09
DE og vægtkorrektioner senest redigeret november 2014.
DE beregnet med norm 29,6 grise/årssø.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Gyllebeholder	200	5
Gyllebeholder	900	23
Gyllebeholder	2800	72
	0	0
		0
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	3900	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	10,91	

1.9 BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Miljøgodkendelse af ejendommen Bousøvej 15 / Jens J. Steffensen

Redegørelse for BAT

Anlæg

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	Anlæggets stipladser er med 25-49 % fast gulv, hvilket er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde med BAT-byggeblad 106.04-52.
Mere effektiv fodring	Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger hvor det er relevant. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering. For at opfylde fosfor BAT forpligter man sig i ansøgningen til at have en maksimal iblandingsprocent af fosfor på 4,63 gram. Pr. Fesv. Der vil i den forbindelse føres løbende kontrol med foderforbruget ved hjælp af E-kontrollen.
Overbrusningsanlæg	Der overbruses i alle stalde. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.
Management	Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret. Der føres gødningsregnskab for bedriften, med hjælp fra Planteavlskonsulent, hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning. Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

	Brankekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.
Vand- og energiforbrug	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning er tids og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbrug.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås. Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket sikrer at ventilationen kun starter op efter behov.</p> <p>Indendørs og udendørsbelysning er i størst muligt omfang isat lavenergi pærer. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p>
Gødningsopbevaring	<p>Der er fast overdækning på ejendommens største beholder jf. Landzonegodkendelse af 2007, så lugt og ammoniakfordampning begrænses.</p> <p>Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og deres vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.</p> <p>Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.</p>

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk / kemisk rens	Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Luftvaskeren er derfor valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.
Køling af kanalbund	Køling af kanalbunde giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra kølingen kan kun i meget begrænset omfang anvendes i den øvrige produktion, derfor anses det ikke som værende BAT for ejendommen at skulle investere i køling af kanalbunde.
Benzoesyre i foderet	Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt, set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!
Ændring af ventilationsafkast	Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Overdækket gylletank	Mindre ammoniakfordampning fra lager. Den økonomiske konsekvens af at overdække 1 gyllebeholder er anslået at være 300.000 kr. Heri modregnes gevinsten ved, at der kommer mindre regnvand i gyllebeholderen, som ikke skal transporteres ud i marken. Da der ikke søges om yderligere opførsel af gyllebeholdere til denne udvidelse, og da de nuværende beholdere er udstyret med godkendt flydelag, vurderes den forholdsvis store omkostning til etablering af overdækning ikke at være BAT for ejendommen.
Gylleforsuring	Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Dette sammenholdt med en økonomisk større investering, - anslået 1.000.000 kr. og en årlig udgift til drift og afskrivning på 200.000 kr. syntes virkemidlet ikke at kunne leve op til BAT for det pågældende projekt.

BAT fosfor:

Ansøger tekst:

BAT fosfor:
Slagtesvin: $215,18 \text{ DE} \times 22,3 \text{ kg P} = 4.798,5 \text{ kg P}$
Der udledes 4.775,65 kg P fra dyreholdet - kravet er dermed opfyldt.

Bilag 2: Miljøvurderingen

Vurdering af husdyrbrugets anlæg

I forbindelse med miljøgodkendelsen udvides/ændres husdyrproduktionen i eksisterende bygninger på adressen Bousøvej 15, 6900 Skjern.

Lokalisering

Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Afstandskravene i §8 gælder udelukkende for etablering af stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg.

Det bemærkes, at der ved projektet ikke ændres i bygningsmassen.

Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Placering i landskabet

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Indretning

Dyrehold/Produktion

Besætnings sammensætningen, staldtype og årlig produktion i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabellen i bilag 1, afsnit 1.3 Oplysninger om staldafsnit og besætning i redegørelsen.

BAT-Bedste tilgængelige teknik

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §11 og §12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning
- Management
- Foder
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier (standard vilkår) for ammoniak for visse typer af eksisterende stalde og nye stalde.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 3.041,04 kg NH₃.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 2.778,59 kg NH₃, i følge ansøgningen.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Der er udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor i svineproduktion.

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, fastlagt et BAT-emissionsniveau for bedriften på 4.798,5 kg P/DE ab lager (215,18 DE*22,3 kg P pr. DE) for slagtesvin.

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 4.775,65 kg P/DE ab lager, jf. ansøgningen.

Det beregnede emissionsniveau for fosfor, jf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår, er således overholdt.

Staldindretning

Det eksisterende staldsystem er med delvis spaltegulv 25-49% fast gulv.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Management

Der henvises til bilag 1, afsnit 1.9 BAT-Management.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Der henvises til bilag 1, afsnit 1.9 BAT-Mere effektiv fodring.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Der henvises til bilag 1, afsnit 1.9 BAT- Vand- og energiforbrug.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til bilag 1, afsnit 1.9 BAT- Gødningsopbevaring.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Følgende teknikker er fravalgt:

- Biologisk/kemisk rensning
- Køling af kanalbund
- Benzoesyre i fodret
- Ændring af ventilationsafkast
- Overdækket af gylletank på 200 m³ og 900 m³
- Gylleforsuring

Vurdering

Fravalget af ovenstående teknikker vurderes at være velbegrundet, eftersom det ikke vurderes at være proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak. Desuden overholder husdyrbruget ammoniakkravet med 382,39 kg N.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på adresse Bousøvej 15 er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over 210 dyreenheder med slagtesvin (over 30 kg) og 2.000 stipladser.

For IE-husdyrbrug gælder en række skærpede miljøkrav til driften, som er beskrevet i nedenstående afsnit:

BAT-konklusioner

Ringkøbing-Skjern Kommune skal, ud over de gældende BAT-standardvilkår, lægge relevante BAT-konklusioner til grund i forbindelse med miljøgodkendelse og revurdering af IE-husdyrbrug, når de relevante BAT-konklusioner er vedtaget i overensstemmelse med proceduren i artikel 75, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner og offentliggjort af EU-Kommissionen i EU-Tidende.

Den 21. februar 2017 blev der i EU-tidende publiceret BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin. Det er Miljøstyrelsens umiddelbare vurdering, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende regulering. Miljøgodkendelsen udarbejdes derfor på baggrund af de gældende BAT-standardvilkår og konklusionerne om den bedste tilgængelige teknik i eksisterende BAT-referencedokumenter. Når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter, skal godkendelsen tages op til revurdering.

Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

I den nyeste husdyrlov er der indført krav om et miljøledelsessystem. Kravet skal for IE-husdyrbrug være opfyldt ved revurdering senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende. Derfor stilles vilkår om, at der skal indføres miljøledelse på

ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug". Miljøledelse skal være implementeret på husdyrbruget seneste den 15. februar 2021.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets årlige indberetning til NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab, der som minimum omfatter oplysninger om antallet af dyr samt indgangs- og udgangsvægt for dyrene på husdyrbruget, er tilstrækkeligt til at opfylde kravet om indberetning af emissionsovervågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen fra husdyrbrugets gødningsregnskab, således at det kan kontrolleres, at forudsætningerne ved godkendelsen ikke har ændret sig.

Overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Begrænsning af anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13 stk. 1 nr. 15, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet

KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 33, stk. 3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Alternative løsninger

Andre muligheder

Ændringen/udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

Drift

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Bousøvej 15, 6900 Skjern er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Spildevand fra husholdningen og sanitære tilslutninger føres til godkendt tank. Der er ikke sanitære tilslutninger i forrum i stald.
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme, hvor arealet af tagflader og befæstede overflader med afløb overstiger 7.500 m ² , skal vandet afledes til nedsivning eller til vandløb. Ved nedsivning skal sagen anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune med angivelse af placering af nedsivningsanlægget samt dimensioneringsgrundlaget. Ved afledning til vandløb, herunder grøfter, skal udløbene forsynes med bassiner af passende størrelse med henblik på tilbageholdelse af bundfældelige stoffer. Hvor der er hydrauliske problemer skal udledningen som udgangspunkt reduceres til 1 – 2 l/s pr. ha. Dimensioneringsgrundlaget for regnvandsbassiner kan ses på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside.
Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er opgjort til ca. Ca. 2.460 m ² . Regnvand fra stald 3 løber i sivræn. Det befæstede areal ved stald 1+ stald 2 løber til gylletanken. Tagvand fra stald 1+2 nedsives via jordoverflade.
Spildevand fra vaskeplads

Definition og krav:

Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.

Håndtering på husdyrbruget:

På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 4.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af spildevand, restvand og saftafløb, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af kemikalier, fyringsolie og brændstof.

Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Naboforhold

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning, samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	463 meter
Samlet bebyggelse:	332 meter
Enkelt bolig (Bousøvej 8):	150 meter
Enkelt bolig: (Rørkrogen 14)	146 meter

Ifølge ansøgningen, er de vægtede gennemsnitsafstande minimum 770 meter til samlet bebyggelse og henholdsvis 408 meter til enkelt bolig på Bousøvej 8 og 744 meter enkelt bolig Rørkrogen 14. Afstanden til den nærmeste byzone (Stauning) er 690 meter.

Beregningerne af luftemissionen viser altså, at den "korrigerede geneafstand" er "kortere end den vægtede gennemsnitsafstand" til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af transport med foder og grise til og fra ejendommen. Desuden i forbindelse med pålæsning af grise.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af dyr og foder vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

Ammoniakpåvirkning

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Generel ammoniakreduktion

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Ifølge ansøgningen udleder husdyrbruget 382 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

Ammoniak påvirkning af natur

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 1,5 km sydvest fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er strandeng med natur id 1330. Området er en del af habitatområde Ringkøbing fjord og Nymindestrømmen.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 30-40 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2014 beregnet til 11,9 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand på ca. 3,8 km til kategori 2-natur (§3 hede) nordøst for husdyrbruget, er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.400 meter fra staldanlægget er der registreret hede, søer og potentielt ammoniakfølsomme skove. Heder og søer er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Det nærmeste Kategori 3-Naturområde ligger ca. 1,3 km nordøst fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er §3 hede. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til §3 heden på 0,0 kg N /ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er ikke registreret potentielt ammoniakfølsomme skove inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Kommunen vurderer derfor, at projektet ikke vil medføre en ændring af potentielt ammoniakfølsomme skoves tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer en enkelt sø/vandhul, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Idet vandhullet ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullet er næringspåvirket. Ammoniak påvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullet, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padde påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Husdyrbrugets arealer

I henhold til § 10, stk. 10 i Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (LOV nr. 204 af 28. februar 2017) skal kommunen ikke stille vilkår til husdyrbrugets arealer efter 2. marts 2017. De nødvendige miljøhensyn som følge af anvendelse af husdyrgødning varetages i stedet for af generelle regler fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 7.500 slagtesvin (30-113 kg) svarende til 215,18 DE kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.
Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3: Støv og støjkilder

Bousøvej 15
Støv- og støjkilder

SvineRådgivningen

Bilag 4: Afløbsforhold

Bousøvej 15
Afløbsforhold

SvineRådgivningen

Bilag 5: Beredskabsplan

BEREDSKABSPLAN FOR BOUSØVEJ 15 6900 SKJERN

UDARBEJDET AF: SVINERÅDGIVNINGEN, BIRK CENTERPARK 24, 7400 HERNING
I SAMARBEJDE MED EJER: JENS JOHANNES STEFFENSEN, BOUSØVEJ 15, 6900 SKJERN

SvineRådgivningen

Telefonliste

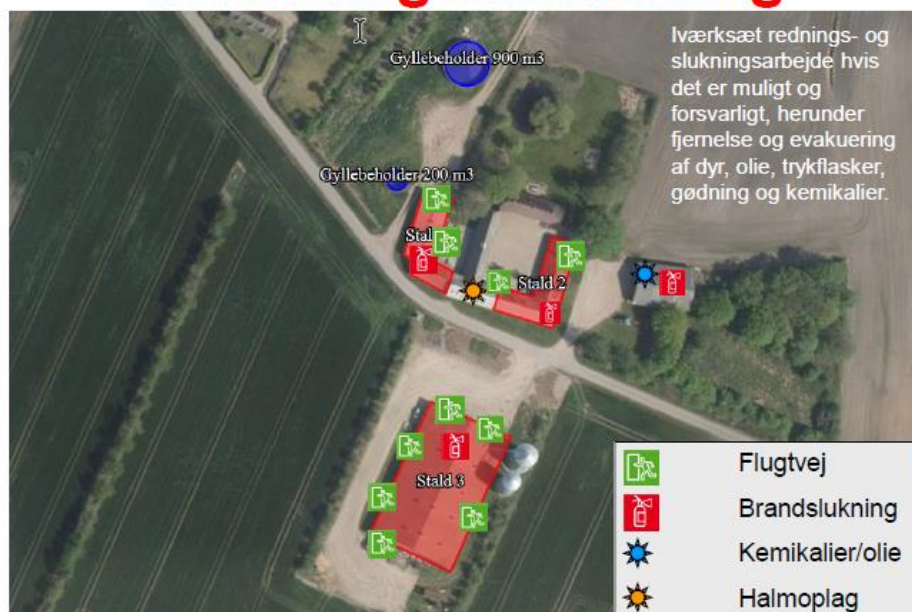
Ejer kontaktes på : 23 39 75 96

Miljømyndighed	99 74 24 24
Falck	70 10 20 30
Brandvæsen	112
Lægevagt	70 11 31 31
Tandlægevagt	40 51 51 62
Landbocenteret, Vestjysk	96 80 12 00
Dyrlæge, LVK	98 52 00 44
Svinerådgivning	70 15 12 00
Foderstofforretning, DLG	33 68 60 00
Elektriker, Lundgaard EL	21 27 28 96
VVS , Skjern Maskinforretning	97 36 10 20
Ventilationsfirma, SKOV	72 17 55 55

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring
altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

SvineRådgivningen

Brand og Evakuering

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

SvineRådgivningen

Overløb af gylle

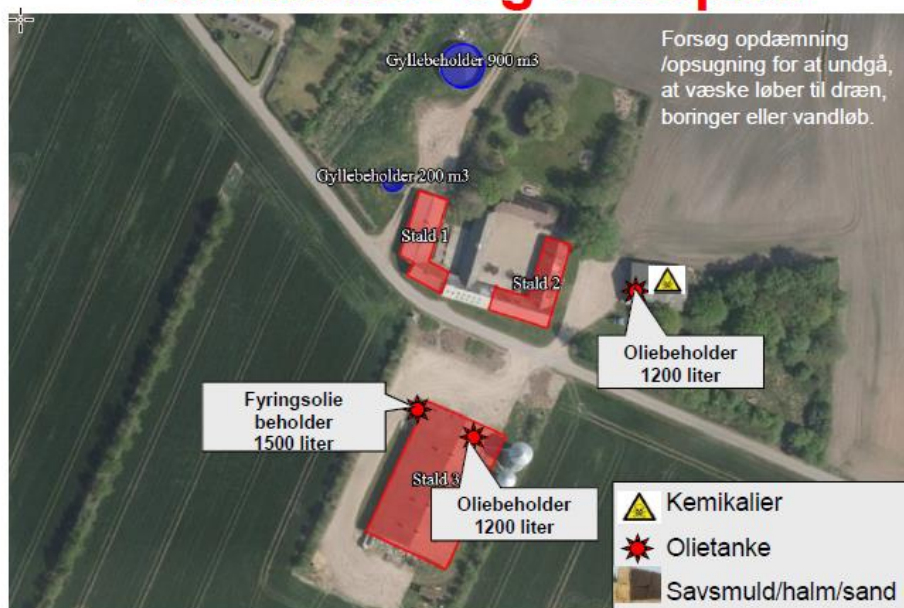

Ved større overløb af gylle eller brud på tank – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

SvineRådgivningen

Kemikalie- og oliespild

Ved større overløb af kemikalier og olie – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

SvineRådgivningen

Stophaner / Hovedafbrydere

SvineRådgivningen

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til __RAH__ og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. _97321455__

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

SvineRådgivningen

